

1 Крайни Автомати

Дефиниция 1.1 *Краен автомат* дефинираме като петорка $\mathcal{A} = \langle \Sigma, Q, I, F, \Delta \rangle$, където

- Σ е *крайна азбука от символи*
- Q е *крайно множество от състояния*
- $I \subseteq Q$ е *множество от начални състояния*
- $F \subseteq Q$ е *множество от финални състояния*
- $\Delta \subseteq Q \times \Sigma \times Q$ е *релация на преходите*

Тройки от вида $\langle q_1, t, q_2 \rangle \in \Delta$ наричаме *преходи* и казваме, че започва състояние q_1 , има етикет t и завършва в състояние q_2 . Алтернативно, тези преходи обозначаваме като $q_1 \xrightarrow{t} q_2$.

Дефиниция 1.2 Нека $\mathcal{A}$ е краен автомат. *Разширена релация на преходите* $\Delta^* \subseteq Q \times \Sigma^* \times Q$ дефинираме индуктивно:

- $\langle q, \epsilon, q \rangle \in \Delta^*$ за всяко $q \in Q$
- $\langle q_1, wa, q_2 \rangle \in \Delta^*$ за всяко $q_1, q_2, q \in Q, a \in \Sigma, w \in \Sigma^*$, ако $\langle q_1, w, q \rangle \in \Delta^*$ и $\langle q, a, q_2 \rangle \in \Delta$

Дефиниция 1.3 Нека $\mathcal{A} = \langle \Sigma, Q, I, F, \Delta \rangle$ е краен автомат. *Път* в $\mathcal{A}$ наричаме крайна редица от преходи с дължина $k > 0$

$$\pi = q_0 \xrightarrow{a_1} q_1 \xrightarrow{a_2} \dots \xrightarrow{a_k} q_k$$

където $\langle q_{i-1}, a_i, q_i \rangle \in \Delta$ за $i = 1 \dots k$. Казваме, че *пътят* започва от състояние q_0 и завършва в състояние q_k . Елементите $q_0, q_1, \dots, q_k$ наричаме *състояния на пътя*, а думата $w = a_1 a_2 \dots a_k$ наричаме *етикет на пътя*.

Успешен път в автомата е *път*, който започва от начално състояние и завършва във финално състояние.

Дефиниция 1.4 Нека $\mathcal{A}$ е краен автомат. Множеството от етикети на всички възможни успешни пътища в $\mathcal{A}$ наричаме *език на $\mathcal{A}$* и обозначаваме като $L(\mathcal{A})$.

$$L(\mathcal{A}) = \{w \in \Sigma^* \mid \exists i \in I, f \in F : \langle i, w, f \rangle \in \Delta^*\}$$

Дефиниция 1.5 Нека $\mathcal{A}_1$ и $\mathcal{A}_2$ са крайни автомати. Казваме, че $\mathcal{A}_1$ е еквивалентен на $\mathcal{A}_2$ ($\mathcal{A}_1 \equiv \mathcal{A}_2$), ако езиците им съвпадат ($L(\mathcal{A}_1) = L(\mathcal{A}_2)$)

2 Детерминистични Крайни Автомати

Краен автомат $\mathcal{A} = \langle \Sigma, Q, s, F, \delta \rangle$ наричаме *детерминистичен*, ако

3 Бимашини

4 Токенизиращи Релации

4.1 Контексти и застъпване

